

[Anden næstformand]

Forslag til lov om ændring af lov om kommuneplanlægning. (Lovforslag nr. L 85).
Eksemplarer vil blive omdelt.

Justitsministeren har med skrivelse af 2. maj 1985 fremsendt beretning om undersøgelse af visse forhold vedrørende post- og telegrafvæsenet afgivet af den i henhold til lov nr. 85 af 17. marts 1982 nedsatte kommissionsdomstol.

Eksemplarer af beretningen er fremlagt i læseværelset og i meddelelsescentralen.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 7/5 85 om forskning, uddannelse og teknologi.

(Redegørelse nr. R 14).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen fremlægger herved en redegørelse for, hvorledes forsknings-, uddannelses- og teknologipolitikken omstilles og samordnes for at styrke den økonomiske vækst og derved fremme beskæftigelsen.

Uddannelses- og forskningssystemet har selv sagt andre opgaver end at forberede til arbejdslivet. De almene og kulturbærende fag er vigtige dele af et samlet uddannelsessystem. Samtidig er grundforskningen en vigtig forudsætning for den mere målrettede forskning. På disse områder foregår og forberedes meget i disse år. Det er imidlertid ikke hensigten med denne redegørelse at beskrive disse aktiviteter. Her beskrives den omstillingsproces, der skal give såvel unge som allerede uddannede og langtidsledige bedre muligheder for at få arbejde. Det kan kun lykkes gennem en målbevidst uddannelses- og forskningspolitik, der tillige indeholder en strategi for teknologisk udvikling.

For de videregående uddannelsers vedkommende bygger overvejelserne i alt væsentligt på den nylig afgivne rapport fra Knud Larsen-udvalget.

1. Erhvervslivets behov for en bred og samordnet indsats.

Behovet for sammenhæng i den offentlige indsats blev fremhævet under debatten sidste forår om teknologirådets forslag til teknologisk udviklingsprogram. Fremme af tekno-

logisk fornyelse og omstilling i erhvervslivet er ikke kun et anliggende for erhvervspolitikken. Gennem erhvervsfremmeordningerne sker en direkte stimulering af den teknologiske udvikling i virksomheder. Det er imidlertid en nødvendig forudsætning for at opnå den optimale effekt af denne indsats, at den grundlæggende teknologiske viden, der findes på vore forsknings- og uddannelsesinstitutioner, kan stilles til rådighed for virksomhederne, ikke mindst i form af veluddannede medarbejdere på alle niveauer.

Uddannelsesaspektet har en central plads i det teknologiske udviklingsprogram. Der vil blive afsat midler til konkrete uddannelsesaktiviteter som kvalifikationsanalyser, kursus- og programudvikling samt udvikling af datamatstøttet undervisning. Endvidere vil der blive lagt vægt på, at uddannelsesaktiviteter indgår som et integreret led i andre aktiviteter, der støttes gennem programmet.

Som et supplement til det teknologiske udviklingsprogram har undervisningsministeriet netop iværksat et grundlæggende forskningsprogram til 300 mill. kr. som støtte for teknologisk udvikling. Dette program er af mere langsigtet karakter og har til formål at styrke det underliggende beredskab inden for vækstteknologierne og at forsyne erhvervslivet med forskere, der kan indhente, udvikle og formidle den nyeste viden.

På uddannelsesområdet vil fremkomsten af nye arbejdsfunktioner og nye organisations- og samarbejdsformer præge udviklingen i erhvervslivet. Som følge heraf vil efterspørgslen efter arbejdskraft ændre karakter. Der vil blive behov for flere teknikere og færre ufaglærte. Flere medarbejdere vil få brug for grundlæggende teknisk, naturvidenskabelig og humanistisk viden, bl.a. sprog.

Hastigheden i den teknologiske udvikling betyder, at det er vanskeligt at sige præcist, hvorledes erhvervslivets behov for konkrete uddannelser og forskningsaktiviteter vil udvikle sig. Afgørende for uddannelses- og forskningssystemets evne til at imødekomme erhvervslivets behov vil derfor være dets evne til at omstille og forny sig og være udadvendt og servicebetonet.

Evnen til fornyelse må sikres gennem en tæt kontakt og et nært samarbejde med det omgivende samfund. Det gælder på det organisatoriske, finansielle og personalemæssige område.

[Undervisningsministeren]

Forsknings samarbejdet mellem det offentlige og erhvervslivet bør intensiveres. Det vil ske bl.a. gennem et program for øget mobilitet af forskere mellem private og offentlige virksomheder, etablering af kontaktorganer som projektkontorer, kontraktforskning, systemeksport og fremfor alt et åbent og positivt samarbejds miljø mellem de to typer af virksomheder, jfr. også planerne om »forskningsbyer«.

I forbindelse hermed må erhvervslivet være indstillet på at stille lærerkræfter til rådighed inden for områder, hvor man enten er i besiddelse af den højeste ekspertise, eller hvor det kniber med lærerrekutteringen. Regeringen overvejer initiativer, der vil kunne fremme dette samarbejde, bl.a. indførelse af »adjungerede« professorer (privatansatte forskere, der tildeles professor titel).

Regeringen vil gennem en sådan samordnet indsats sikre grundlaget for den fortsatte vækst i vort samfund.

2. Danmarks deltagelse i den internationale forskning.

Teknologistrategien i et lille land må ofte være at opbygge et generelt og godt kvalificeret beredskab, der kan sættes ind på konkrete anvendelser, når disse begynder at tegne sig klart. Danmark deltager derfor aktivt i det internationale forsknings samarbejde. Dette gælder især inden for avancerede forskningsområder som partikel- og astrofysik (CERN, ESO), bioteknologi (EMBL), rumteknologi (ESA) og informationsteknologi m.v. (EF/ESPRIT).

Det internationale samarbejde giver dansk industri større muligheder for leverancer til de internationale organisationer, hvilket tillige er af betydning for indhentning af know-how og opnåelse af andre leverancer. (Det er nylig påvist, at kontrakter med CERN afføder en gennemsnitlig omsætning til anden side, der er 3½ gang så stor som selve CERN-kontrakterne).

Vi har endvidere taget initiativet til internationale forhandlinger – i første række i EF – om en mere balanceret fordeling af internationale forskningscentre i Europa. De intensive danske bestræbelser for at få det europæiske synkrotronstrålingscenter til Risø har været med til at understrege behovet for placering af centre i andre end alene de stør-

re europæiske lande. Det lykkedes at få gennemført en evaluering af placeringsmulighederne, som placerer Risø og dermed Danmark som fuldt konkurrencedygtig med hensyn til kvalitet.

3. Udviklingen inden for uddannelsessektoren fra 1982.

(Flytning af ressourcer fra arbejdsløshedsfag til beskæftigelsesfag).

I perioden 1982–84 er der sket en betydelig udvikling i retning af øget optagelseskapacitet ved beskæftigelsesfagene og reduktion ved arbejdsløshedsfagene.

Inden for de videregående uddannelser er optagelseskapaciteten ved beskæftigelsesfagene således blevet udvidet med ca. 30 pct. (ingeniører, HA + erhvervsøkonomiske uddannelser, korrespondenter, jura og økonomi m.fl.). Omvendt er arbejdsløshedsfagene blevet reduceret med knap 20 pct. (læger, tandlæger, folkeskolelærere, børnehave- og fritidspædagoger m.fl.). Inden for erhvervsuddannelserne er der sket en udvidelse på 20 pct. inden for jern- og metalområdet på EFG-basis samt ved grundlæggende og videregående tekniske eksamensuddannelser, hvor udvidelserne har været på henholdsvis 38 pct. og 21 pct. Desuden er der etableret nye uddannelser som f.eks. datamekaniker- og datamatikeruddannelserne, ligesom der på handelsskolerne etableres korte videregående uddannelser tilpasset det lokale behov. Sideløbende hermed foregår en kontinuerlig ajourføring af indholdet i de eksisterende uddannelser i overensstemmelse med aftagerens behov.

Udviklingen 1982–84 er grafisk illustreret i et bilag.

Den kapacitetsmæssige omstilling af uddannelsessystemet vil blive fortsat, men herudover forberedes en række initiativer med henblik på en øget tilpasning af uddannelserne til arbejdsmarkedets fremtidige behov, jfr. de følgende punkter.

4. Styrkelse af kvaliteten og ændring af indholdet i skolen og uddannelserne.

a. Sprog.

Grundlaget for al tilegnelse af viden er beherskelse af sproget. Faget dansk skal styrkes over hele linien. Den nye læseplan og det

[Undervisningsministeren]

nye formål for faget er blevet vel modtaget overalt og vil nu blive fulgt op på seminarierne gennem et nylig igangsat udvalgsarbejde. Både på seminarierne og i skolens små klasser bliver der flere timer til faget. I gymnasiet skal der nu læses 8 hovedværker, heraf 3 fra før 1920. Også børnehavelæreruddannelsen vil blive ændret med øget vægt på især mundtlig dansk.

Kendskab til fremmedsprog er ligeledes meget vigtigt. Inden for folkeskolen overvejes en ligestilling mellem fagene tysk og fransk som alternative tilbudsfag.

Samtidig er der i gymnasiet iværksat et betydeligt antal forsøg med styrkelse af faget engelsk på den matematiske linie. I forbindelse med den bebudede gymnasireform overvejes det at styrke fremmedsprogsundervisningen for samtlige elever i gymnasiet, således at de kommer til at beherske mindst to fremmedsprog på et rimeligt niveau. Det ene af de to fremmedsprog skal være engelsk.

Også inden for erhvervsuddannelserne lægges der betydelig vægt på en styrkelse af undervisningen inden for fremmedsprog.

b. Informationsteknologi m.v.

Det er vigtigt, at eleverne tidligt i uddannelsesforløbet vænner sig til informationsteknologien. Her er der allerede sket meget:

- I folkeskolen er der for første gang undervisning i valgfaget datalære, som tilbydes på en fjerdedel af landets skoler.
- I gymnasiet er der fra 1984 indført et fælles obligatorisk kursus på 30 timer i 1. g og en opfølgende del på 100 timer i 2. og 3. g.
- På handelsskolerne og de tekniske skoler får alle elever undervisning i EDB. Derudover undervises der i stigende omfang i anvendelse af den EDB-teknologi, der er knyttet til fagets professionelle udøvelse.

Dette betyder, at næsten alle unge fra 1 år modtager undervisning i EDB. Meget af denne undervisning skal hurtigt ophøre eller ændre karakter, idet målet må være, at EDB bliver et lige så naturligt hjælpemiddel som bøger, tavler og kridt. På længere sigt er andre teknologier måske nok så interessante.

c. Erhvervsrettede fag.

Undervisning inden for virksomhedsledelse, iværksætterundervisning o.lign. styrkes på

erhvervsskolerne. For gymnasiet vil teknologifag og erhvervsøkonomifag blive tilbudt i undervisningen, jfr. pkt. 5.

5. Kombinationsmuligheder på tværs af fag og institutioner.

Som anført er en smidiggørelse af uddannelsessystemet en forudsætning for omstilling og fornyelse. Regeringen arbejder med en række initiativer i den henseende. Som eksempler kan anføres:

- Inden for de videregående uddannelser er en række erhvervsrettede kombinationsuddannelser oprettet eller under oprettelse. Der er etableret kombinationsuddannelser i erhvervsøkonomi-sprog, erhvervsøkonomi-datalogi, erhvervsret og forvaltning-datalogi. En eksportingeniøruddannelse, der kombinerer teknologi og fremmedsprog, og en erhvervsøkonomi-matematik-uddannelse oprettes i 1985. Endvidere etableres muligheder for tilvalg i økonomi ved teknikingeniøruddannelsen.
- Inden for de videregående uddannelser oprettes eller er oprettet muligheder for specialiseringer og fagkombinationer med informatik. Der er oprettet forskellige tilvalgsmuligheder inden for de naturvidenskabelige fag, erhvervsøkonomi, forvaltning, statskundskab og humaniora. En ny datalogitilvalgsmulighed etableres ved cand.oecon.-uddannelsen på Århus universitet i 1985. På RUC oprettes en mellemuddannelse i administrativ databehandling, som også kan kombineres med andre uddannelser ved centret.
- I efteråret 1985 træder en ny studiestruktur for de humanistiske universitetsuddannelser i kraft. Herved ophæves den hidtidige stærke binding til ansættelse i gymnasiet. I stedet skabes gennem øget fleksibilitet og opbygning af nye kombinationsmuligheder med ikke-humanistiske fag bedre beskæftigelsesmuligheder for de færdiguddannede.
- Tilsvarende fleksible uddannelsesstrukturer vil gradvis blive indført ved andre videregående uddannelser.
- Under hensyn til de dårlige beskæftigelsesmuligheder for de færdiguddannede lærere inden for folkeskolen skal sigtet med uddannelsen på lærerseminarierne give plads for et liniefag, der siger på andet end be-

[Undervisningsministeren]

skæftigelse i folkeskolen. Et lovforslag herom er i øjeblikket til behandling i folketinget.

- Der overvejes udvidede muligheder for forskeruddannelse, f.eks. i erhvervslivet, ved sektorforskningsinstitutter og ved et øget samarbejde mellem de nordiske lande og på europæisk plan.
- Der vil blive etableret forsøg ved gymnasierne med nye fag på højt niveau som f.eks. teknologifag og erhvervsøkonomifag. Udvalg herom er netop blevet nedsat.
- Der foregår overvejelser om en gymnasie-reform med bl.a. nye og utraditionelle kombinationsmuligheder, f.eks. kemi og EDB på højt niveau, fremmedsprog og matematik/fysik m.v.

Generelt om dette punkt gælder, at de forskellige initiativer vil indebære en øget frihedsgrad for såvel de uddannelsessøgende med hensyn til valg af uddannelsesprofil som institutionerne med hensyn til udbuddet af kurser m.v.

6. Effektivisering af studieforløb gennem om-lægning af uddannelsesstøtten.

Knud Larsen-udvalget har indstillet, at de færdiguddannede bør komme ud på arbejdsmarkedet i en yngre alder, at de faktiske studietider bør effektiviseres, og at der må lægges større vægt på de korte og mellemlange uddannelser.

Regeringen vil fremsætte forslag til en reform af uddannelsesstøtten, således at der skabes et økonomisk incitament for de unge svarende til disse mål.

7. Forbedrede efter- og videreuddannelsesmuligheder for voksne.

Den teknologiske udvikling og erhvervslivets kvalifikationskrav medfører et voksende behov for efter- og videreuddannelse. I overensstemmelse med folketingets beslutning af 30. maj 1984 om et 10 punkts program om voksenundervisning og folkeoplysning (forslået af det radikale venstre) vil regeringen forbedre uddannelsesmulighederne for voksne i form af udbygning af deltidsundervisning, enkeltfagsundervisning m.v.

På det erhvervsrettede område har regeringen fremsat to lovforslag, nemlig forslaget om efteruddannelse. (Erhvervsrettede kurser m.v.) (L 154), der især sigter på at skabe bed-

re muligheder for efter- og videreuddannelse for ikke-akademiske funktionærer, teknikere, selvstændige, ledige o.a., samt forslaget om arbejdsmarkedsuddannelserne (L 159), der især indebærer en modernisering og ajourføring på dette område. Førstnævnte lovforslag tilsigter at motivere uddannelsesstederne til at udvikle efteruddannelseskurser i samarbejde med det lokale erhvervsliv.

Herudover kan der peges på følgende initiativer:

- Med den nye bekendtgørelse om de humanistiske uddannelser får universiteterne mulighed for at tilbyde humanistiske grunduddannelser som særligt tilrettelagt deltidsundervisning.
- På erhvervsuddannelsens område vil adgang til at drive indtægtsdækket virksomhed blive forbedret i den nærmeste fremtid. Hermed får skolerne mulighed for at dække lokal virksomhedsefterspørgsel efter specielt tilpassede korte kurser.
- Kapaciteten på specialkurser for teknikere (grundlæggende og videregående) vil blive udvidet. Endvidere arbejdes der dels med planer om at udbyde enkeltfagskurser på de tekniske uddannelsesområder, dels med mulighederne for, at skolerne kan udbyde brancherettede arbejdslederuddannelser.

8. Samordnet politik på teknikerområdet.

Der uddannes i dag for få ingeniører og især for få teknikere. Regeringen sigter derfor mod en kraftig forøgelse af kapaciteten ved de tekniske uddannelser og ved ingeniør-uddannelserne og mod at rekruttere op mod 20 pct. af en ungdomsårgang til disse uddannelser.

Regeringen vil iværksætte en samordnet politik på teknikerområdet med bl.a. følgende initiativer:

- Uddannelser med teknisk indhold skal i højere grad gøres synlige for de uddannelsessøgende, bl.a. gennem teknologifag i gymnasiet og ved at motivere eleverne i de faglige uddannelser til at gå videre i systemet.
- Der skal gøres en indsats for at få nye grupper til at søge uddannelserne (f.eks. kvinder og sproglige og samfundsfaglige studenter).

[Undervisningsministeren]

Undervisningsministeriet vil i nær fremtid nedsætte et udvalg, der skal stille forslag til fremme af disse mål.

9. *Iværksættere.*

Den danske erhvervsstruktur har hidtil været karakteriseret ved mange små og mellemstore virksomheder. Der har været tradition for at turde starte på egen hånd. Dette giver hurtige omstillinger og fornyelser i erhvervslivet. Det er vigtigt at fastholde og udbygge denne tradition. Der er i dag en tendens til, at flere vil nedsætte sig som selvstændige. Denne udvikling skal styrkes.

Inden for uddannelsessektoren er følgende initiativer under forberedelse:

- I de grundlæggende uddannelser skal alle modtage orientering om tilværelsen og vilkårene som selvstændig med henblik på i højere grad at stimulere hertil.
- Efteruddannelsesmulighederne skal styrkes for personer, der overvejer at etablere virksomheder, eller som nylig er blevet selvstændige. Der skal i videre omfang end hidtil udbydes kurser, der direkte retter sig mod denne gruppe. Dette vil bl.a. kunne ske inden for rammerne af regeringens lovforslag om efteruddannelse.
- Gennem ændring af arbejdstilbudsordningen vil ledige efter 1. arbejdstilbud kunne vælge at få en særlig iværksætteruddannelse svarende til halv dagpensats i 3½ år.

10. *Realistisk vejledning om erhvervs- og uddannelsesmuligheder.*

Der er en tendens til, at uddannelses- og erhvervsorienteringen i skolen og uddannelserne er mere orienteret mod uddannelsesmulighederne end mod beskæftigelsesmulighederne. Regeringen vil foranledige, at informationer om beskæftigelsesmulighederne bliver udgangspunkt for orienteringen. Denne må være realistisk, og der må derfor sikres bedre adgang til informationer om arbejdsmarkeds- og erhvervsudviklingen.

For at sikre en realistisk erhvervsorientering må der skaffes landsdækkende oplysninger om beskæftigelsesmulighederne samt oplysninger om de lokale og regionale muligheder.

- På erhvervsskolerne er der således planlagt etableret kurser for folkeskolens lærere

med sigte på en bedre erhvervsorientering af folkeskolens elever.

- Inden for gymnasiet og HF er der iværksat en uddannelse for studievejledere med øget vægt på arbejdsmarkedsstof og beskæftigelsesudsigter, herunder på temaet piger i beskæftigelsesfag.
- Gennem ændret tilrettelæggelse af årsplanerne bør der skabes mulighed for praktik af forskellig art uden tab af kostbar undervisningstid.
- Også for de videregående uddannelser vil der finde en fortsat udbygning sted af mulighederne for erhvervspraktik og erhvervsorienterende arrangementer.

11. *Særlig strategi for unge kvinder.*

Unge kvinder sigter ved deres valg af uddannelse traditionelt i betydeligt omfang mod områder med dårlige beskæftigelsesmuligheder. De unge kvinder må derfor motiveres til at søge uddannelse inden for beskæftigelsesfag.

- Det må overvejes, om der skal ske en ændring af undervisningsmetoderne og indholdet i fag som fysik, matematik o.lign., således at de i højere grad tiltrækker de unge kvinder. Der bliver nedsat et udvalg herom.
- Der gennemføres introduktionskurser for kvinder på de tekniske skoler, ligesom der på forsøgsbasis oprettes særlige kvalificerende gymnasiale suppleringskurser eller værkstedskurser for kvinder.
- Der gøres en særlig indsats omkring tilvejebringelse af lære- og praktikpladser til unge kvinder, der har søgt ind i mandefag.
- Der er oprettet nye uddannelser, som kombinerer teknisk/ingeniørmæssig eller EDB-mæssig viden med sprog, økonomi m.v.
- Herudover kan anføres, at der både i ungdomsskolen, i ungdomsklubber, på produktionsskolerne og andre steder gennemføres en række forsøgsprogrammer, hvor der gøres en speciel indsats for at få de unge kvinder til at gå aktivt ind i EDB-området.

12. *Resultatorientering af uddannelses- og forskningsinstitutioner.*

Det er et fælles træk ved mange af de foregående punkter, at de lægger op til mindre

[Undervisningsministeren]

detailstyring. I stedet må brugernes efterspørgsel slå mere direkte igennem på omfanget og kvaliteten af de ydelser, som uddannelses- og forskningsinstitutionerne producerer. Institutionerne må med andre ord gøres mere udadvendte, servicebetonede og resultatorienterede, og styringen må i højere grad baseres på motiverende og selvregulerende mekanismer.

Et vigtigt skridt i denne retning er den forøgelse af valgmuligheder og kombinationsmuligheder på tværs af fag og institutioner, der er omtalt ovenfor. Herudover er der taget følgende initiativer:

- For uddannelser, der giver erhvervskompetence, bør tildelingen af bevillinger til institutionerne påvirkes mere direkte af afsætningen af færdiguddannede. Til støtte herfor iværksættes en systematisk registrering af beskæftigelsesudviklingen for nyuddannede. Registreringen vil indgå i grundlaget for såvel uddannelsernes dimensionering som indholdsmæssige fornyelse og udvikling.
- På efter- og videreuddannelsesområdet lægger den tidligere omtalte lov om efteruddannelse op til en stærkt bruger- og efterspørgselsorienteret udvikling af nye uddannelsesudbud. På økonomisiden er der tillige tale om en selvregulerende mekanisme derved, at tilskuddet reduceres automatisk i takt med forøgelsen af efterspørgslen.
- For forskningens vedkommende udbygges samarbejdet mellem det offentlige og erhvervslivet gennem øget forskermobilitet, kontraktforskning, systemeksport o.lign. Ved de videregående uddannelsesinstitutioner er der tale om udvikling af uddannelses- og forskningsaktiviteter, der på lidt længere sigt kan finansieres som indtægtsdækket virksomhed.
- En stærkere resultat- og efterspørgselsorientering kræver tillige, at de enkelte institutioner får en tilstrækkelig handlefrihed

ikke mindst på økonomisiden. Det er der også taget initiativ til med budgetreformen, hvor der bl.a. allerede er iværksat en øget anvendelse af indtægtsdækket virksomhed, og hvor der gennemføres nye, mere fleksible regler for personaleforbruget fra 1986. Dette følges på undervisningsministeriets område op med en generel gennemgang af mulighederne for yderligere decentralisering af kompetence og ansvar fra ministeriet til de enkelte institutioner.

13. Afsluttende bemærkninger.

Omstillingen til arbejde vil være en langsigtet og kontinuerlig proces. Gennemførelsen af den vil forudsætte aktiv medvirken fra samtlige involverede parter.

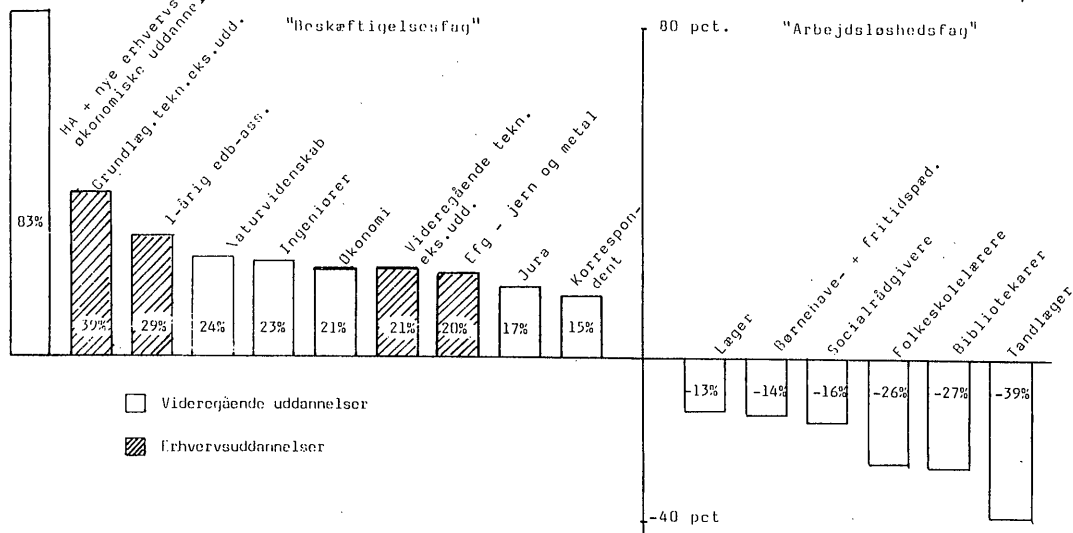
For den offentlige sektors vedkommende må omstillingsprocessen finde sted inden for begrænsede økonomiske rammer. Dette vil stille krav om en bedre og ændret udnyttelse af såvel de fysiske som de økonomiske ressourcer. Men også den private sektor må bidrage økonomisk til omstillingen. Det må ske gennem en øget forskningsindsats, en voksende grad af selvfinansiering for virksomheder og deltagere ved erhvervs-specifikke efteruddannelsesaktiviteter samt ved en fortsat forstærket indsats med hensyn til tilvejebringelse af lære- og praktikpladser til de unge.

For selve uddannelsessektoren vil omstillingen indebære en omlægning i retning af større smidighed og gennemsigtighed. Uddannelsessektoren bliver således et egentligt netværk med bedre muligheder for at kombinere på tværs og vende tilbage for at få kundskaber og færdigheder fornyet og suppleret. Dette vil forudsætte større udadvendthed og en øget vægt på det servicebetonede. Uddannelsessektoren bringes herved i tættere samklang med det øvrige samfund, hvilket på længere sigt vil være af afgørende betydning for udviklingen herhjemme.

[Undervisningsministeren]

Bilag

Grafisk fremstilling af udviklingen i optagelseskapaciteten ved visse videregående uddannelser og erhvervsuddannelser, 1982-84.

Noter:

1. Oversigten vedrører 70 pct. af kapaciteten ved de videregående uddannelser.
2. For de erhvervsfaglige grunduddannelsers vedkommende har der p.g.a. de store ungdomsårgange været kapacitetsudvidelser på alle områder (i alt + 7 pct.), men jern- og metalområdet har haft den største udvidelse (ca. 20 pct.).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Erhard Jakobsen.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Den pågældende har søgt om orlov i henhold til forretningsordenens § 42, stk. 3, litra c.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles den pågældende orlov som ansøgt fra og med den 7. maj 1985, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Forhandling

Annelise Gotfredsen (KF):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til et medlem og at indkalde stedfortræderen.

Som ordfører for udvalget til valgs prøvelse skal jeg tillade mig at gøre indstilling om, at stedfortræderen godkendes som midlertidigt medlem af folketetinget.

Hr. Erhard Jakobsen er valgt i Fyns amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes fru Kirsten Wind Rasmussen, der er 1. stedfortræder for centrum-demokraterne i denne amtskreds.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Fru Kirsten Wind Rasmussen godkendes som midlertidigt medlem af folketetinget fra og med den 7. maj 1985.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 125 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1984.

(Fremsat 28/2 85. Første behandling 15/3 85. Betænkning 10/4 85. Anden behandling 30/4 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 120 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD og KrF) mod 9 (FP og VS).

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie. (Feriegodtgørelse og ferietillæg af lønmodtagernes bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden).

Af Bakholt (S) m.fl.

(Fremsat 27/2 85. Første behandling 17/4 85. Betænkning 24/4 85. Anden behandling 30/4 85.

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Når vi nu om lidt skal stemme om dette lovforslag, så er det hele folketinget, der kan stemme for det, og det vil jeg gerne sige fol-

ketinget tak for. Vi er meget tilfredse med at få gennemført dette forslag.

Under førstebehandlingen sagde arbejdsministeren, at det var et billigt forslag. Jeg kan godt forstå den udtalelse, ikke mindst på baggrund af, hvad vi har set regeringen gøre, og hvad man har taget fra lønmodtagerne i de 2½ år, regeringen har siddet. Så set med de briller er det et billigt forslag.

Men sagen er jo trods alt, at lønmodtagerne skal betale flere hundrede millioner kroner til Arbejdsmarkedets Uddannelsesfond, som de ikke får feriepenge af, ikke har fået det indtil nu. Det forhold bliver nu ændret. Det er urimeligt med sådan en særskat, som AUD-fonden jo er, og at lønmodtagerne ikke skal have feriepenge af disse skattemidler.

Vi er derfor meget tilfredse med, at dette forhold nu ændres, og vi er også tilfredse med, at regeringen kan støtte det. Der er åbenbart en vis grænse for de urimeligheder, regeringen vil pålægge lønmodtagerne. De rettes en lille smule op ved denne lejlighed, og det vil jeg gerne sige tak for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 125 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, VS og KrF) mod 4 (FP); 1 (V) stemte (ved en fejlafstemning) hverken for eller imod.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om specialundervisning for voksne. (Finansiering af institutioner, der varetager lands- eller landsdækkende funktioner).

(Fremsat 10/4 85. Første behandling 17/4 85. Betænkning 30/4 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.